

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

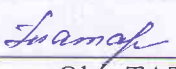
Anul universitar: 2022-2023

REDACTIA 01

PAGINA 1

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Anul universitar: 2022-2023

APROBAT la ședința catedra DREPT PRIVAT proces-verbal <u>1</u> din <u>01.09</u> 2022	APROBAT La ședința Consiliului facultății DREPT proces-verbal nr. <u>1</u> din <u>30.09</u> 2022
Șef catedra Olga TATAR dr., conf. univ.	Președintele CF Igor ARSENI, dr., conf. univ.

Facultatea :	DREPT
Denumirea disciplinei:	DREPT CIVIL, Partea specială (II)
Ciclul	I
Titularul disciplinei:	Iurie FRUNZĂ, dr., conf. univ.
e-mail:	iufrunza@yandex.ru

Codul	Credit	Programul de studiu/specialitate	Sem	TOTAL	Prelegerii	Lectii practice	laborator	Studiul individual
F.05.O.39	4	Drept, ciclul I licență	VI	120	30	30	-	60

Descrierea cursului

Disciplina Dreptul civil, partea specială (II), ca parte integrantă a dreptului civil, este predate la anul 3 de studii, sem.VI și are ca obiect de reglementare instrumentele juridice prin intermediul cărora se realizează, de regulă, circulația bunurilor, folosința și conservarea lor ori crearea de valori. Cuprinsul reglementărilor din Codul civil, dar și din legile speciale determină în mare parte și *scopul* acestei discipline, care constă în efectuarea unui studiu complex prin învățare temeinică, implicit a unei cercetări științifice a reglementărilor cuprinse în instituțiile teoriei unor categorii de obligații concrete, printre care evidențiem: obligații ce se nasc din cauzarea de daune, obligații care se nasc din acte și fapte cu caracter unilateral, precum și normele ce reglementează transmisiunea patrimoniului pentru cauză de moarte (succesiunea).

Disciplina „Dreptul civil” contribuie la formarea specialistului în domeniul dreptului privat. Studiul disciplinei Drept civil prezintă un interes deosebit pentru pregătirea specialistului care va activa în calitate de consilier juridic la întreprinderi, organizații, instituții, avocat, executor judecătoresc, administrator al insolvențabilității, judecător, arbitru.

Descrierea amplă a cursului, orele repartizate pe teme la prelegeri și seminare (planul tematic), precum și unitățile

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Anul universitar: 2022-2023

REDAȚIA 01

PAGINA 2

de conținut –prelegeri/seminare, spețe de caz, lista subiectelor pentru examen, tematica tezelor de an și a lucrărilor de control, lista bibliografică etc, este redată în Curriculumul disciplinei.

Curriculumul (redactat în l.rusă) și fișa disciplinei (l.rom) au fost elaborate ținând cont de tendințele actuale în dezvoltarea relațiilor civile urmare a modernizării Codului civil al RM prin Legea 133/18. Conținutul disciplinei acoperă un curs de prelegeri, seminarii, subiecte, spețe practice, muncă independentă - stăpânirea materialului, studierea regulamentelor, pregătirea pentru seminar.

Conținuturile științifice ale temelor propuse în cadrul acestei discipline sunt în concordanță cu cele din alte centre universitare din țară și din străinătate, cu rezultatele recente ale cercetării științifice în domeniul dreptului civil și valorifică practica judiciară recentă și problematica actuală a instituțiilor dreptului civil.

Ca control final, este oferit un examen (după caz, scris, oral sau mixt), iar ca evaluare curentă- periodică – lucrări de control, după caz, teste.

Scopul-obiectivul general și obiectivele-sarcinile disciplinei

Scopul-obiectivul general al disciplinei: Pregătirea studenților cu temeinice cunoștințe cu privire la instituțiile juridice de drept civil – obligațiile extra-contractuale și a normelor ce reglementează transmisiunea patrimoniului pentru cauză de moarte (succesiunea). Totodată, disciplina urmărește formarea unei atitudini științifice cu privire la instituțiile de drept civil, a limbajului tehnic al dreptului civil, precum și expresiilor uzuale juridice.

Obiectivele specifice: Obiectivele cursului la Drept civil p.specială (II) sunt în deplină concordanță cu planul de învățământ și vizează o justă îmbinare a perspectivei general-teoretice cu aceea de specialitate. Acestea sunt:

- identificarea și explicarea situațiilor concrete a obligațiilor extra –contractuale și cele legate de dreptul de moștenire;
- interpretarea normelor de drept civil a obligațiilor extra –contractuale și cele de moștenire în raport cu situațiile concrete;
- capacitatea de a susține un discurs logic, coerent, de a argumenta opiniile, de a formula concluzii originale, de a utiliza corect limbajul juridic;
- perfecționarea deprinderilor de a elabora expertiză și consultanță în domeniul relațiilor extra-contractuale și de succesiune.

Competențe specifice profesionale acumulate:

Competențe specifice acumulate vizează competențele asigurate de programul de studiu din care face parte ^a disciplina. Astfel, în rezultatul studierii cursului studentul va fi capabil:

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- să cunoască și să identifice obiectul de studii al disciplinei;
- să determine legătura reciprocă dintre „partea generală” și „partea specială” a Dreptului civil_ precum obligațiile contractuale de cele extra-contractuale;
- să determine grupele de obligații extra-contractuale civile;
- să delimiteze fiecare obligație extra-contractuală de alte raporturi juridice civile aparent similare;
- să identificeși să delimiteze moștenirea legală de cea prin testament;
- să cunoască clasele de moștenire și statutul juridic al moștenitorului;

La nivel de aplicare și abilități (capacități):

- reflexia critică și constructivă prin utilizarea limbajului juridic de specialitate și a unor instrumente de logică juridică, în elaborarea unor argumentări specifice disciplinei Drept civil, în scris și oral;
- creativitate și inovare prin utilizarea limbajului juridic de specialitate pentru evaluarea conceptelor, teoriilor și metodelor consacrate în domeniul disciplinei Drept civil;
- elaborarea de proiecte profesionale cu utilizarea legislației internaționale în vigoare.
- să clasifice contractele civile speciale;
- să evidențieze particularitățile fiecărei obligații extra-contractuale civile;
- să interpreteze normele dreptului civil din Cod civil;
- să aplice metode comparative cu privire la legislația civilă națională și a altor state (România, Rusia, Ucraina ș.a.);
- să poată rezolva în activitatea practică probleme reale în baza cunoștințelor acumulate la lecțiile practice în cadrul

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Anul universitar: 2022-2023

REDAȚIA 01

PAGINA 3

rezolvării spețelor selectate din practica judiciară națională.

La nivel de integrare:

- să deducă problemele, coliziile normelor de drept;
- să propună soluții în caz de colizie a normelor de drept;
- să propună proiecte de norme noi sau de modificare a celor uzuale, care ar urma să fie incluse în Codul civil în vederea corelării lui la legislația europeană.

Competențe transversale:

CT 1 Realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil, în condiții de autonomie restrânsă și asistență calificată, cu respectarea regulilor deontologice specifice domeniului dreptului civil;

CT 2 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă (cu elemente de interdisciplinaritate), cu respectarea palierelelor ierarhice;

CT 3 Conștientizarea nevoii de formare continuă; utilizarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru dezvoltarea personală și profesională.

Finalitățile unității de curs/disciplinei

Rezultatele învățării la disciplina Drept civil, p.s. (II) sunt axate pe atingerea finalităților de studiu, prin formarea și structurarea competențelor generale și profesionale, la nivel de cunoștințe și abilități-capacități, planificate și indicate supra, și asigură absolvenților conferirea de calificare: licențiat în Drept

Astfel, disciplina de studii asigură formarea experienței teoretice și practice în domeniul Dreptului civil și de rând cu competențele enunțate supra, mai presupune finalități de studiu, precum:

- asigură însușirea cunoștințelor teoretice de bază în domeniul dreptului civil, a abilităților în metodologia cercetărilor;
- capacitatea de autoinstruire permanentă, cu utilizarea în practică a limbii de stat și a altor limbi de circulație internațională sau regională;
- capacitatea de acivitate în echipă; iar suplimentar: capacitatea de a pune în aplicare practică a rezultatelor cercetărilor efectuate;
- dezvoltarea și perfecționarea capacității de a studia în mod critic și creator materia dreptului civil;
- argumentarea poziției proprii în luarea unei decizii profesionale pe problemele din domeniul dreptului civil (inclusiv, cu elemente de interdisciplinaritate) etc.

Precondiții (se menționează disciplinele care trebuie studiate anterior)

- *de curriculum*: Teoria generală a dreptului; Istoria statului și dreptului; Drept privat roman; Drept civil, partea generală.

- *de competențe*: Utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor din domeniul juridic.

Metodologia de predare-învățare:

Metodele de predare și învățare sunt cele tradiționale (*explicația, conversația euristică, dezbateră, brainstorming-ul, problematizarea, studiul de caz, analiza, sinteza, prezentări video, sistem e-learning*) centrate pe student și pe rezultatele învățării, cu accent asupra modului de transmitere a informațiilor, relația profesor-student fiind una de parteneriat. Astfel, cel ce învață reconstruiește sensuri prin explorarea conținutului educațional, rezolvând probleme și/sau aplicând cunoștințele dobândite în situații noi.

Totodată, de rând cu metodele și tehnicile de învățare clasice, pentru a facilita percepția informațiilor în procesul educațional, după caz, în interacțiune, sunt utilizate cele noi, moderne, cu implementarea TIC de transmitere către studenți a cunoștințelor/ informațiilor, dar și de formare a competențelor, dobândire a abilităților. Acestea fiind următoarele metode:

- crearea unei versiuni text a oricărui conținut non-text pentru posibila transformare a acestuia în forme alternative convenabile pentru diferiți utilizatori;
- crearea oportunităților studenților de a percepe aceleași informații din surse diferite;
- utilizarea instrumentelor software care oferă posibilitatea de a stăpâni abilitățile și abilitățile formate de disciplină,

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Anul universitar: 2022-2023

REDACTIA 01

PAGINA 4

prin metode alternative, inclusiv tehnologii virtuale și simulare;

- utilizarea tehnologiilor de învățare la distanță pentru transferul de informații, organizarea diferitelor forme de lucru interactiv de contact între student și profesor, inclusiv webinarii, care pot fi folosite pentru a desfășura prelegeri virtuale cu posibilitatea de interacțiune între toți participanții la distanță învățarea, organizarea de seminare, realizarea de prezentări și susținerea lucrărilor finalizate, desfășurarea de traininguri, organizarea lucrului în echipă;

- utilizarea tehnologiilor de învățământ la distanță pentru organizarea formelor de control curent și intermediar;

- durata de promovare a unui test sau a unui examen susținut în scris - cel mult 90 de minute;

- durata pregătirii elevului pentru răspunsul la test sau examen oral - cel mult 20 de minute.

La predarea disciplinei în procesul de studii se folosesc sistemele moderne de comunicare cu studenții (pagina web, e-mail), prin care pun la dispoziția acestora materialele didactice, suporturi teoretice și practice, necesare conform curiculei disciplinei. Totodată, studentului îi sunt predispuse informării și formării pentru atingerea obiectivelor disciplinei și a programului de studiu.

Metodele de predare-învățare centrate pe student sunt utilizate la diferite forme de studii: la orele teoretice – în jur de 75% și la orele practice – 80 %.

Strategii de evaluare

Evaluarea cunoștințelor și competențelor acumulate (a rezultatelor academice) se realizează conform *Recomandărilor-cadru MEC al RM* pentru elaborarea Regulamentului instituțional privind organizarea evaluării activității de învățare a studenților, aprobat prin ordinul ME RM nr. 881 din 18.12.2009 și *Regulamentului instituțional privind organizarea procesului didactic*.

La disciplina drept civil se prevăd următoarele *tipuri și modalități de evaluare* a finalităților de studii:

- *evaluarea curentă (continuuă)*: care se realizează în cadrul orelor practice de seminar prin modalități precum întrebări-răspunsuri orale la subiectele temelor de curs, mini lucrări de control – teste (testare scrisă de control) cu o durată de maximum 10-15 min. cu rezolvarea unor spețe de practică judiciară. Notele obținute în cadrul evaluărilor curente se înscriu în registrul grupei academice.

- *evaluarea periodică*: care se efectuează pe parcursul unui semestru, la distanțe de timp relativ egale, unde se organizează una-două sesiuni de evaluare periodică, sub formă de lucrări de control, referate, prin care se urmărește estimarea situației intermediare a reușitei studentului și evaluarea lucrului individual. În cazul învățământului cu frecvență redusă, evaluarea periodică se realizează în cadrul orelor de contact direct. Notele obținute în cadrul evaluărilor periodice se înscriu în registrul grupei academice.

- *evaluarea semestrială*: care se efectuează la finalizarea unității de curs, fiind programată în sesiunea de examene de vară, conform Calendarului universitar. Evaluarea semestrială se susține în formă orală (temporal -cel puțin 30 de minute), scrisă (temporal -cel mult 3 ore academice), sau combinată. Forma concretă este stabilită la ședința catedrei la începutul fiecărei sesiuni. Lista orientativă a subiectelor pentru examen este redată în Curriculum-ul disciplinei și se aduce la cunoștința studenților la începutul anului sau semestrului de studii. Biletele de examen includ 3 subiecte din temele de curriculum sau, după caz, 2 subiecte din temele de curriculum și o sarcină practică.

- după caz, la alegere, *susținerea a unei teze de an*: care se organizează cu cel puțin o săptămână înainte de începerea sesiunii de examene, în fața unei comisii constituite din minimum două cadre didactice, stabilite de Catedră. Teza de an este identificată ca unitate separată și se evaluează cu notă și estimată cu un anumit număr de credite, stabilit prin Planul de învățământ.

Evaluarea finală

Mecanismul de calcul a notei finale

$$NM = (NC + A) / 2$$

unde:

NC – nota curentă

A – Atestarea

NM – Nota medie

$$\text{Nota finală} = (\text{nota medie} * 0,6) + (\text{examen} * 0,4)$$

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Anul universitar: **2022-2023**

REDACTIA 01

PAGINA 5

Nota finală = (nota medie *0,5)+(examen * 0,5)

Standard minim de performanță: cunoașterea în proporție de 50% a informației transmise.**Cerințe pentru calitatea predării / curs de învățare:**

Necesar:

- familiarizarea la timp cu curriculumul disciplinei
- furnizarea de materiale educaționale și metodologice pentru studiul disciplinei
- organizarea sistematică a măsurilor de diagnosticare și corectare
- Prezenta obligatorie;
- Activitate în timpul orelor practice (seminarului);
- Pregătirea pentru cursuri și finalizarea sarcinilor pentru IWS etc.
- relație conform Codului de Etică Profesională al USC

Nepermis:

- întârzierea și părăsirea orei;
- Utilizarea telefoanelor mobile în timpul orelor de curs;
- Fraude și plagiat;
- Livrarea cu întârziere a sarcinilor etc.

Unitățile de conținut:

Nr.	Tema de curs	prel	sem	l/i	total
1	Obligații din acte juridice unilaterale și gestiunea de afaceri	4	4	8	16
2	Îmbogățirea nejustificată	2	2	4	8
3	Răspunderea delictuală	6	2	8	16
4	Fiducia: dispoziții generale	2	2	4	8
5	Introducere în dreptul succesorial	2	2	2	6
6	Moștenirea legală	2	2	4	8
7	Moștenirea testamentară	2	2	6	10
8	Rezerva succesorială	2	2	4	8
9	Statutul juridic al moștenitorului	4	4	12	20
10	Confirmarea drepturilor rezultate din moștenire	2	2	6	10
11	Vânzarea-cumpărarea și donarea cotei succesoriale	2	2	2	6

Bibliografie selectivă***Obligatorie:**

- Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994 //Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.1 din 12.08.1994.
- Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms Adoptat/încheiat la Roma la 04.11.1950
Pagina cu stadiul ratificării:
<http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/QueVoulezVous.asp?NT=005&CM=8&CL=ENG> Semnat de către RM la 13.07.1995. În vigoare pentru RM din 12.09.1997. Publicat în: Tratatate Internaționale, vol. 1, pag. 341.
- Codul Civil al Republicii Moldova aprobat prin Legea nr. 1107-XV din 06.06.2002// Republicat Monitorul Oficial al Republicii Moldova № 66-75 din 01.03.2019.
- Boroi, Gabriel, Stănciulescu, Liviu (2012). Instituții de drept civil în reglementarea Noului Cod civil. București:Hamangiu.
- Chibac, Gh.; Brumă, S.; Robu, O.; Chibac, N. Drept civil. Contracte și succesiuni. Curs universitar. Ediția a IV-

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Anul universitar: 2022-2023

REDAȚIA 01

PAGINA 6

a. Chișinău, 2019. – 472 pag. ISBN 978-9975-146-39-5.

6. Comentariul Codului Civil al Republicii Moldova, vol.2, Ediția II-a, Ed-ra ARC, Chișinău, 2006, 1356 pag.
7. Hamangiu C., Bălănescu C., Băicoianu Al., „Tratat de drept civil român”, Editura All Beck, București 2002.
8. Manualul judecătorului la examinarea cauzelor civile. Chișinău, ed-ra Cartier, 2007, 2013
9. Macovei L., „Codul Civil în 1624 de tabele”, Editura Cartea, Chișinău 2002.
10. Stoica V., Pușcaș N., Trușcă P., „Drept Civil. Instituții de Drept Civil”, Editura Universul Juridic, București 2003.
11. Țiclea A., Stănciulescu L., Trușcă P., „Drept Civil”, Editura Lumina Lex, București 1997.
12. Белов В.А. Гражданское право: общая и особенная части: Учебник – М.: 2021, 960 стр.
13. Саватье, Р. Теория обязательства: монография.-М.: Прогресс, 1972.- 432с. Электронный ресурс [учебный портал КГУ].
14. Фрунзе Ю.И. **Гражданское право (отдельные виды обязательств):** (учебное пособие). Самиздат. - 1005 стр. Электронный ресурс [учебный портал КГУ].

Recomandată:

1. Bloșenco, A. Drept civil. Partea specială: \ Note de curs. Chișinău: Cartdidact, 2003.p.226.
2. Cojocari, E. Drept civil. Partea generală și specială: / E. Cojocari, V. Cojocari. Chișinău: Business-Elita, 2014.p.241
3. Hotărârile explicative ale Plenului CSJ (sit-ul CSJ RM www.despre.csj.md) // unificarea practicii judiciare// Hotărâri explicative ale Plenului CSJ.

*Lista bibliografică completă a se vedea: Curriculumul disciplinei.

01.09.2022 _____

Iurie Frunză, dr.conf. univ.

(Data completării)

(Semnătura titularului de curs: Nume prenume, grad științific, titlu didactic)